

לומדים יהדות כל היום בכל מקום בעולם

סרטון, הרב עדין אבן-ישראל שטינזלץ, 2016 שאלות לדיון

1. אילו רעיונות שעלו בסרטון הפתיעו אתכם, אתגרו אתכם, או עוררו בכם השראה?
2. עם אילו אתגרים מתמודדים בני האדם בקשר שלהם עם עולם הטבע?
3. האם התחברתם פעם לבעל חיים? איזה? כיצד?
- האם המודעות לדמיון בין בעלי החיים לבני האדם שינתה את האופן שבה ניגשתם לאותה חיה?
- מה דעתכם על הרעיון שהאדם הוא חלק מעולמם של בעלי החיים?
4. מהו תפקידו של האדם בעולם?
- הרב שטינזלץ אומר, "האדם הוא באמת כל העולם כולו, מגולם בתוך אדם יחיד. זוהי, במידה ניכרת, ההבנה שלנו בנוגע לתפקידו של האדם בעולם". מה משמעות משפט זה? כיצד התגלמות העולם באדם משפיעה על חובותינו כלפי העולם שמסביבנו?
- הרב שטינזלץ מתאר את חובתו כקונפליקט: "ובאותו זמן כולנו מנסים לשלוט מצד אחד, ומצד שני לאפשר לדברים להתנהל בצורה חופשית". כיצד לדעתכם אפשר לקבוע מתי אפשר לשלוט בדברים, ומתי ראוי לשחרר? אילו גורמים צריך לקחת בחשבון?
5. מזמור קד נחשב לאחד המזמורים היפים בתנ"ך. נקרא את פסוקים כ-כה:

כ תִּשֶׁת חֹשֶׁךְ וַיְהִי לְיָלֵה,
בּו תִרְמַשׁ כָּל חַיְתוֹ יַעַר.
כא הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לְטָרְף,
וּלְבִקֵּשׁ מֵאֵל אֲכָלִם.
כב תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יַאֲסֹפֶן,
וְאֵל מְעוֹנֹתֶם יִרְבֹּצֵן.
כג יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ,
וְלַעֲבֹדְתוֹ עַדֵי עָרֵב.
כד מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' כָּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ,
מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיָנָה.
כה זֶה הַיָּם גְּדוֹל וַרְחֹב יָדָיִם
שָׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר,
חַיּוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדֵלוֹת.

- לאילו דימויים בקטע אתם מתחברים במיוחד? אילו תחושות מעורר בכם הקטע?
- אילו מעגלים ניתן לזהות בקטע? אילו מערכות אקולוגיות מתוארות בו?
- כיצד מתאר המזמור את מקומו של האדם בעולם?
6. " הרמוניה משמעותה אינה תמיד שקט. הרמוניה אינה תמיד סדר. הרמוניה אינה עשויה מסוכר וממתקים... מחלוקת אינה סוף העולם. מחלוקת יכולה גם להיות תחילתו של עולם". אילו דוגמאות להמחשת רעיון זה תוכלו להביא מעולם הטבע? אילו דוגמאות תוכלו להביא מחייכם?
- באילו דרכים נוכל לשאוף להשגת שילוב של הרמוניה ומחלוקת, או שלטון בשילוב עם שחרור?
- הרב שטינזלץ מתאר את האקולוגיה כ"שלמות העולם", וקובע כי "תמיד יש חלקים שמתנגשים זה בזה – האם ראוי שאני אפריע?" האם לדעתכם ראוי שהאדם "יפריע" לטבע? כיצד אתם מגדירים "הפרעה" בהקשר זה?
- הרב שטינזלץ טוען שגם אם נפעל בעולם, עלינו להימנע מ"להרוס יותר מדי". מה דעתכם על הסטנדרט הזה? כיצד ניתן להשיגו?